

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/24-5255/2

Podgorica, 05.09.2024. godine

Za: MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA, Vaka Đurovića b.b, Podgorica
gospođi, prof. dr Anđeli Jakšić Stojanović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori 2020-2024, za 2024. godinu

Veza: Vaš akt broj: 05/1-01-604/24-4853/3 od 26.07.2024. godine

Poštovana gospođo Jakšić Stojanović,

Povodom *Predloga akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori 2020-2024, za 2024. godinu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga akcionog plana* i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim Planom predviđene su aktivnosti poboljšanja kvaliteta obrazovanja učenika stručnih škola, kao i unapređenje kompetencija nastavnog kadra u stručnim školama. Pojedine aktivnosti odnose se na rekonstrukciju 9 objekata srednjih škola, opremanje kabineta za laboratorije, školskih radionica, nabavka namještaja, računarske i softverske infrastrukture.

Za realizaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2024. godinu potrebna su sredstva u iznosu od 11,36 mil.€, od toga iz budžeta 4,86 mil.€, kredita Evropske investicione banke 5,06 mil. €, Investicionog okvira za zapadni Balkan 1,40 mil.€, Međunarodne organizacije rada 0,035 mil.€.

Pomenuta sredstva u iznosu od 4,86 mil.€ dominantno se odnose na opremanje vaspitno - obrazovnih ustanova i rekonstrukciju objekta stručnih škola i ista su obezbijeđena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2024. godinu kod potrošačke jedinice: Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, u iznosu od 4,73 mil. € na aktivnosti: Podrška realizaciji projekata koji se finansiraju iz sredstava Evropske investicione banke u iznosu 4,10 mil.€, Podrška Fondu za dualno obrazovanje - 0,50 mil.€, Digitalizacija obrazovnog sistema u iznosu od 0,11mil.€, Upravljanje i administracija Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija 0,02 mil.€, kao i kod Centra za stručno obrazovanje iznos od 0,13 mil.€.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori 2020-2024. godine, za 2024. godinu*.

Takođe, s obzirom da se radi o udruživanju finansijskih sredstava iz različitih izvora, ukazujemo da je implementaciju aktivnosti definisanih ovim Planom potrebno uskladiti sa stepenom ostvarenja sredstava iz predviđenih izvora.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
NAZIV PROPISA	Akcionni plan za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu
1. Definisane probleme	
<ul style="list-style-type: none">- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?- Koji su uzroci problema?- Koje su posljedice problema?- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
<ul style="list-style-type: none">- Strategija razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) je dokument kojim je uspostavljen strateški okvir za poboljšanje kvaliteta stručnog obrazovanja u Crnoj Gori. Strategijom je predviđeno da se njeno sprovođenje ostvari kroz akcione planove, koji, kroz definisane mjere i aktivnosti, treba da doprinesu unapređenju kvaliteta stručnog obrazovanja. To se, prije svega, odnosi na predviđanje potreba za vještinama i kvalifikacijama i, u skladu sa tim, pripremanje obrazovne ponude; kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika/nastavnica; unapređenje mehanizama eksterne i interne evaluacije rada obrazovno-vaspitnih ustanova; unapređenje kvaliteta praktičnog obrazovanja i učenja uz rad i dr.- Uzroci problema su:<ul style="list-style-type: none">✓ Strukturna neusklađenost ponude i tražnje na nivou srednjeg obrazovanja;✓ Nedostatak relevantnih informacija sa tržišta rada o tendencijama razvoja pojedinih djelatnosti radi predviđanja potreba za vještinama;✓ Nedovoljno informacija o zapošljivosti učenika koji završavaju stručno obrazovanje;✓ Lokalne zajednice nisu dovoljno aktivne u kreiranju politika u oblasti stručnog obrazovanja i planiranju upisa učenika;✓ U budžetima lokalne zajednice ne planiraju se sredstva za podršku radu stručnih škola;✓ Ponuda kvalifikovane radne snage ne prati u dovoljnoj mjeri zahtjeve tržišta rada;✓ Uključenost partnera van javnog sektora nije na potrebnom nivou;✓ Nedovoljno interesovanje poslodavaca za dualni oblik obrazovanja;✓ Nedovoljna podjela odgovornosti u finansiranju stručnog obrazovanja;✓ Nedovoljan broj obučanih instruktora praktičnog obrazovanja kod poslodavaca;- I pored značajnih rezultata koji su u prethodnom periodu postignuti u ovoj oblasti, imajući u vidu navedene izazove, i dalje postoji potreba za unapređenjem kvaliteta stručnog obrazovanja, sa posebnim akcentom na unapređenje kvaliteta praktičnog obrazovanja i učenja uz rad, usklađivanje sistema stručnog obrazovanja sa potrebama tržišta rada i pojedinca, proširivanje obrazovne ponude za mlade, jačanje saradnje sa poslodavcima, obezbjeđivanje kontinuirane obuke nastavnika i dr.- Realizovanjem aktivnosti definisanih u Akcionom planu za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu doprinijeće se rešavanju identifikovanih slabosti i izazova i daljem razvoju sistema stručnog obrazovanja koje treba da slijedi potrebe i prioritete privrede, ali i potrebe pojedinca i društva u cjelini, kako bi se svakom	

pojedincu pomoglo da se što bolje snađe na tržištu rada.

- Unapređenje sistema stručnog obrazovanja ima važnu ulogu u podsticanju zapošljivosti diplomaca koji se, nakon završetka stručnog obrazovanja, uključuju na tržište rada, a takođe je značajno za poslodavce, jer pruža mogućnost razvoja vještina koje su usko vezane za potrebe tržišta rada. Shodno navedenom, ukoliko se ne donese Akcioni plan, biće oštećeni učenici i diplomci stručnih škola, nastavni kadar u stručnim školama, a posredno i poslodavci kojima je potrebna kvalifikovana radna snaga koja posjeduje odgovarajuće vještine i znanja.
- Bez donošenja ovog dokumenta, ne bi bio realizovan strateški cilj definisan Strategijom razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) koji se odnosi na razvoj kvalitetnog i inkluzivnog sistema stručnog obrazovanja koji je osnov za cjeloživotno učenje, ekonomsku i socijalnu integraciju, lični i profesionalni razvoj pojedinca, sa efektivnim sistemom upravljanja i finansiranja.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
 - **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Strategijom razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) definisana su tri operativna cilja, i to:
 - ✓ **Operativni cilj 1:** Stručno obrazovanje koje omogućava vještine, kompetencije i kvalifikacije za zapošljivost, cjeloživotno učenje, inkluzivnost, lični razvoj i aktivno građanstvo pojedinaca;
 - ✓ **Operativni cilj 2:** Relevantno za pojedinca, tržište rada i društvo, dostupno i inovativno stručno obrazovanje;
 - ✓ **Operativni cilj 3:** Sveobuhvatno i efektivno stručno obrazovanje, sa upravljanjem i finansiranjem koje podstiče izvrsnost i efikasnost.
 - Ostvarivanje navedenih ciljeva realizuje se kroz konkretne aktivnosti koje se definišu u akcionim planovima.
 - Ciljevi, mjere i aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu usaglašeni su sa strateškim dokumentima koji uređuju javne politike na nacionalnom nivou kao što su Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2021-2023 i Srednjoročni program rada Vlade Crne Gore 2024-2027. Takođe, definisani ciljevi u skladu su sa preporukama iz dokumenata Evropskog parlamenta i Savjeta značajnih za Poglavlje 26, preporukama iz Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine, kao i preporukama iz izvještaja Evropske Komisije.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
 - **Obrazložiti preferiranu opciju?**
- Donošenjem i implementacijom Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu biće omogućena realizacija ciljeva definisanih u Strategiji razvoja stručnog obrazovanja (2020-2024), koji su u skladu sa opredjeljenjima resornog ministarstva u ovoj oblasti, kao i sa strateškim dokumentima koji uređuju javne politike na nacionalnom nivou. Imajući u vidu navedeno, preferirana opcija je regulatorna opcija - donošenje Akcionog plana.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i**

negativne uticaje, direktne i indirektne.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Realizacija Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu uticaće na:
 - Pобољшanje obrazovne ponude za mlade osavremenjavanjem postojećih i razvojem novih obrazovnih programa u skladu sa potrebama tržišta rada;
 - Unapređenje upisne politike radi bržeg odgovora na potrebe tržišta rada;
 - Unapređenje procesa nastave i učenja kroz integrisane socio-emocionalne i meke vještine i korišćenje digitalne tehnologije u nastavi;
 - Povećanje obima učenja uz rad u stručnom obrazovanju;
 - Jačanje saradnje sa poslodavcima i njihovo aktivno uključivanje u procese planiranja, sprovođenja, nadzora i vrednovanja stručnog obrazovanja;
 - Obezbjedivanje kontinuirane obuke nastavnika, u skladu sa utvrđenim potrebama;
 - Jačanje sistema monitoringa i evaluacije kvaliteta stručnog obrazovanja.
- Realizacijom predloženih mjera i aktivnosti podržava se razvoj ljudskog kapitala za potrebe tržišta rada.
- Realizacija aktivnosti definisanih u Akcionom planu uticaće najviše na poboljšanje kvaliteta obrazovanja učenika stručnih škola, kao i unapređenje kompetencija nastavnog kadra u stručnim školama. Akcionim planom su predviđene i aktivnosti vezane za poboljšanje kvaliteta obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama.
- Realizacija Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) ne stvara troškove građanima, odnosno privredi, već će ista doprinijeti poboljšanju zapošljivosti mladih koji se uključuju na tržište rada i omogućiti razvoj vještina, kompetencija i kvalifikacija koje su usko vezane za potrebe tržišta rada i poslodavaca.
- Ovim propisom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za realizaciju Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu predložen je sledeći finansijski okvir:
 - 4.860.045,00 € iz Budžeta Crne Gore;

- 5.063.113,00 € iz sredstava EIB-a;
 - 1.399.020,00 € iz sredstava WBIF-a;
 - 35.000,00 € iz sredstava MOR-a;
 - 500,00 € iz sredstava ERI SEE projekta.
- U okviru sredstava koja se opredjeljuju iz Budžeta Crne Gore, najviše sredstava je opredijeljeno za Operativni cilj 3: Sveobuhvatno i efektivno stručno obrazovanje, sa upravljanjem i finansiranjem koje podstiče izvrsnost i efikasnost.
- U tabeli je dat finansijski okvir sredstava potrebnih za realizaciju aktivnosti po operativnim ciljevima i izvorima finansiranja:

Operativni cilj	Budžet CG	ERI SEE	EIB	WBIF	MOR	Ukupno po operativnim ciljevima
1. Stručno obrazovanje koje omogućava vještine, kompetencije i kvalifikacije za zapošljivost, cjeloživotno učenje, inkluzivnost, lični razvoj i aktivno građanstvo pojedinaca	79.975,00 €					79.975,00 €
2. Relevantno za pojedinca, tržište rada i društvo, dostupno i inovativno stručno obrazovanje	558.754,00 €				35.000,00 €	593.754,00 €
3. Sveobuhvatno i efektivno stručno obrazovanje, sa upravljanjem i finansiranjem koje podstiče izvrsnost i efikasnost	4.221.316,00 €	500,00 €	5.063.113,00 €	1.399.020,00 €		10.683.949,00 €
Ukupno po izvorima finansiranja	4.860.045,00 €	500,00 €	5.063.113,00 €	1.399.020,00 €	35.000,00 €	11.357.678,00 €

- Realizacija planiranih aktivnosti u 2024. godini ne zahtijeva obezbjeđenje dodatnih budžetskih sredstava, već su ista opredijeljena u Budžetu Crne Gore za 2024. godinu.
- Implementacijom strateškog dokumenta ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Usvajanjem ovog dokumenta nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Dio aktivnosti biće realizovan u okviru redovnih aktivnosti nadležnih institucija, pa je u konačnom teško dati precizan iznos sredstava za sve aktivnosti.
- Imajući u vidu da se dokument po prvi put dostavlja, ne postoje sugestije Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Tokom pripreme Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj

Gori (2020-2024) za 2024. godinu nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

- Na pripremi aktivnosti u okviru Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu radila je Radna grupa sastavljena od predstavnika Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Centra za stručno obrazovanje i Zavoda za školstvo.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje prepreke za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu.
- Akcionim planom su utvrđene aktivnosti za ostvarivanje operativnih ciljeva predviđenih Strategijom, rokovi za sprovođenje, indikatori rezultata i učinka, sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i nadležne institucije za sprovođenje pojedinačnih aktivnosti za 2024. godinu.
- Za praćenje realizacije Strategije razvoja stručnog obrazovanja (2020-2024), kako bi se aktivnosti u akcionim planovima u okviru operativnih ciljeva sprovodile sa potrebnim kvalitetom i planiranom dinamikom, formirano je Koordinaciono tijelo koje, pored predstavnika Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, čine i predstavnici Centra za stručno obrazovanje, Zavoda za školstvo, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore i škola.
- Programom rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu predviđena je izrada Završnog Izvještaja o realizaciji Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za IV kvartal 2024. godine. U Završnom izvještaju biće prikazani rezultati aktivnosti Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori za cijeli period trajanja.
- Indikatori koji treba da budu postignuti do kraja realizacije Strategije razvoja stručnog obrazovanja (2020-2024) su sledeći:
 - ✓ Obrazovni programi su modularizovani, bazirani na ishodima učenja, sa stručnim i ključnim kompetencijama;
 - ✓ Učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama omogućena je postupnost u sticanju kvalifikacija nivoa obrazovanja ili stručnih kvalifikacija;
 - ✓ Uspostavljen je sistem praćenja učenika nakon završetka obrazovanja;
 - ✓ Udio učenika koji su praktično obrazovanje realizovali kod poslodavca (dualni oblik obrazovanja) i zaposlili se u periodu od 6 mjeseci nakon završetka obrazovanja;
 - ✓ Nastavnici praktične nastave, organizatori praktičnog obrazovanja i instruktori praktičnog obrazovanja kod poslodavca osposobljeni za sprovođenje mehanizama obezbjeđenja kvaliteta praktičnog obrazovanja kod poslodavca;
 - ✓ Nastavnici osposobljeni za primjenu savremenih metoda nastave i učenja, sa unaprijeđenim digitalnim kompetencijama;
 - ✓ Definisana jasna podjela odgovornosti između partnera u upravljanju i finansiranju stručnog obrazovanja;
 - ✓ Upisna politika usaglašena sa potrebama tržišta rada.

Datum i mjesto

Podgorica, 8. jul 2024. godine

MINISTARKA

Prof. dr Anđela JAKŠIĆ-STOJANOVIĆ

Anđela Jurčić-Stojanović

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

NACRT

**AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA
STRUČNOG OBRAZOVANJA U CRNOJ GORI (2020-2024) ZA 2024. GODINU**

Podgorica, jun 2024. godine

SKRAĆENICE

MPNI	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
CSO	Centar za stručno obrazovanje
ICCG	Ispitni centar Crne Gore
ZZŠ	Zavod za školstvo
ZUNS	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva
PKCG	Privredna komora Crne Gore
UPCG	Unija poslodavaca Crne Gore
ZZZCG	Zavod za zapošljavanje Crne Gore
MOR	Međunarodna organizacija rada
WBIF	Investicioni okvir za Zapadni Balkan
EQAVET	Evropski referentni okvir za obezbjeđenje kvaliteta u stručnom obrazovanju
EIB	Evropska investiciona banka
NSO	Nacionalni Savjet za obrazovanje
ERI SEE	Inicijativa za reformu obrazovanja jugoistočne Evrope
CTM	Projekat „Povezani kroz mobilnost“ 2021-2024.
G-VET	Projekat „Jačanje kapaciteta stručnog obrazovanja na Zapadnom Balkanu“ 2023-2024.
BRIDGE	Projekat „Saradnja u učenju zasnovanom na radu mladih na Zapadnom Balkanu“ 2023-2024.

SADRŽAJ:

I	UVODNE NAPOMENE.....	4
II	STRUKTURA AKCIONOG PLANA	5
III	AKCIONI PLAN	6
IV	FINANSIJSKI OKVIR.....	32

I - UVODNE NAPOMENE

Strategija razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) sadrži strateški cilj, operativne ciljeve i ključne aktivnosti potrebne za unapređivanje, osavremenjavanje i poboljšanje kvaliteta stručnog obrazovanja u Crnoj Gori. Strategijom je predviđeno da se njeno sprovođenje ostvari kroz akcione planove, od kojih prvi akcioni plan pokriva period 2020-2021. godina. Drugi akcioni plan odnosi se na period 2022-2023. godina, a treći akcioni plan na 2024. godinu.

Velika prepreka i problem u realizaciji Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) bile su česte transformacije Ministarstva prosvjete u kratkom vremenskom periodu. Naime, u periodu od decembra 2020. do kraja 2023. godine, Ministarstvo prosvjete transformisano je u Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, zatim Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta u Ministarstvo prosvjete i, na kraju, Ministarstvo prosvjete u Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija. Iz navedenih razloga, Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za period 2022-2023. godina sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2020-2021. godinu nije donesen. Takođe, imajući u vidu navedeno, donošenje Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu odloženo je za II kvartal 2024. godine, umjesto ranije planiranog roka u okviru Programa rada Vlade za 2023. godinu (I kvartal).

Metodologija razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata ukazuje da princip kontinuiteta planiranja javnih politika podrazumijeva da se prilikom donošenja novih akcionih planova koji proizilaze iz neke strategije, mora imati dostavljen izvještaj o realizaciji za prethodnu godinu. Imajući u vidu činjenicu da Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori za period 2022-2023. godina sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2020-2021. godinu nije donesen, Izvještaj o realizaciji za prethodnu godinu nije sastavni dio Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu.

Akcionim planom za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu utvrđene su aktivnosti za ostvarivanje ciljeva predviđenih Strategijom, rokovi za sprovođenje, indikatori rezultata i učinka, sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i nadležne institucije za sprovođenje pojedinačnih aktivnosti za 2024. godinu.

II - STRUKTURA AKCIONOG PLANA

U skladu sa strateškim ciljem Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) koji se odnosi na *Kvalitetan i inkluzivan sistem stručnog obrazovanja koji je osnov za cjeloživotno učenje, ekonomsku i socijalnu integraciju, lični i profesionalni razvoj pojedinca, sa efektivnim sistemom upravljanja i finansiranja*, definisana su tri operativna cilja koji su u skladu sa preporukama iz dokumenata Evropskog parlamenta i Savjeta značajnih za Poglavlje 26, preporukama iz Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine, kao i preporukama iz izvještaja Evropske komisije i to:

Operativni cilj 1: Stručno obrazovanje koje omogućava vještine, kompetencije i kvalifikacije za zapošljivost, cjeloživotno učenje, inkluzivnost, lični razvoj i aktivno građanstvo pojedinaca;

Operativni cilj 2: Relevantno za pojedinca, tržište rada i društvo, dostupno i inovativno stručno obrazovanje;

Operativni cilj 3: Sveobuhvatno i efektivno stručno obrazovanje, sa upravljanjem i finansiranjem koje podstiče izvrsnost i efikasnost.

Aktivnosti predložene u okviru Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu imaju za cilj unapređenje kvaliteta stručnog obrazovanja u Crnoj Gori. To se, prije svega, odnosi na predviđanje potreba za vještinama i kvalifikacijama i, u skladu sa tim, pripremanje obrazovne ponude; kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika/nastavnica; unapređenje mehanizama eksterne i interne evaluacije rada obrazovno-vaspitnih ustanova; unapređenje kvaliteta praktičnog obrazovanja i učenja uz rad i dr.

Akcionim planom definisano je 60 aktivnosti. Za svaku pojedinačnu aktivnost navedena je institucija koja će biti odgovorna za realizaciju. Značajan broj aktivnosti zahtijeva realizaciju kroz saradnju dvije ili više institucija, pa je, iz razloga preciznosti, kao prva navedena institucija koja koordinira aktivnost, ali su navedene i ostale čije je učešće neophodno ili doprinosi realizaciji i postizanju što boljih rezultata.

Akcionim planom za sprovođenje Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori (2020-2024) za 2024. godinu definisan je okvirni iznos sredstava za realizaciju predviđenih aktivnosti. Osim sredstava koja će biti obezbijeđena iz budžeta institucija koje su nosioci aktivnosti, za određen broj aktivnosti kao izvor finansiranja navedena su sredstva koja će biti obezbijeđena iz stranih izvora finansiranja (ERI SEE, MOR, EIB, WBIF).

III - AKCIONI PLAN

STRATEŠKI CILJ STRATEGIJE RAZVOJA STRUČNOG OBRAZOVANJA U CRNOJ GORI (2020-2024)

Kvalitetan i inkluzivan sistem stručnog obrazovanja koji je osnov za cjeloživotno učenje, ekonomsku i socijalnu integraciju, lični i profesionalni razvoj pojedinca, sa efektivnim sistemom upravljanja i finansiranja

OPERATIVNI CILJ 1:		Stručno obrazovanje koje omogućava vještine, kompetencije i kvalifikacije za zapošljivost, cjeloživotno učenje, inkluzivnost, lični razvoj i aktivno građanstvo pojedinaca		
Indikator učinka	Početno stanje	Stanje u 2021. godini	Stanje u 2024. godini	
Indikator učinka 1: Obrazovni programi su modularizovani, bazirani na ishodima učenja, sa stručnim i ključnim kompetencijama.	42 obrazovna programa	- 62 obrazovna programa	- Svi obrazovni programi modularizovani i bazirani na ishodima učenja, sa stručnim i ključnim kompetencijama	
Indikator učinka 2: Učenicima/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama omogućena postupnost u sticanju kvalifikacija nivoa obrazovanja ili stručnih kvalifikacija.	Tri prilagođena programa za kvalifikacije nivoa obrazovanja	- Najmanje 18 programa za sticanje stručnih kvalifikacija i kvalifikacija nivoa obrazovanja	- Najmanje 30 programa za sticanje stručnih kvalifikacija i kvalifikacija nivoa obrazovanja	
Indikator učinka 3: Uspostavljen je sistem praćenja učenika/učenica nakon završetka obrazovanja.	0	- Dobijeni odgovori od 55% učenika/učenica kojima su dostavljeni upitnici na godišnjem nivou	- Dobijeni odgovori od 70% učenika/učenica kojima su dostavljeni upitnici na godišnjem nivou	

	okvir kvalifikacija/ sektorske komisije	poljoprivredu, hemijske tehnologije i grafičarstvo, po potrebi dopunjeni zelenim i digitalnim poslovima, poslovima vezanim za održivi razvoj, energetsku efikasnost, smanjenje klimatskih efekata i dr. - Okviri kvalifikacija za sektore utvrđeni na sektorskim komisijama				
1.1.4. Unapređenje kapaciteta sektorskih komisija u analizi potreba tržišta rada i predviđanju potreba za vještinama	MPNI, Direkcija za Nacionalni okvir kvalifikacija	- Organizovana najmanje po jedna obuka novih članova/članica sektorskih komisija - Pripremljeni godišnji izvještaji o radu sektorskih komisija - Izvještaji razmatrani na sjednicama Savjeta za kvalifikacije	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
1.1.5. Sprovođenje istraživanja o zapošljivosti učenika/učenica koji su u školskoj 2023/2024. godini završili III razred dualnog obrazovanja	CSO/škole, predstavnici partnera	- Sprovedeno istraživanje o zapošljivosti učenika/učenica koji su u školskoj 2023/2024. godini završili III razred dualnog obrazovanja - Pripremljene preporuke za unapređenje dualnog oblika obrazovanja	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

Mjera 1.2. Razvoj kvalifikacija u skladu sa principima Nacionalnog okvira kvalifikacija

Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor financiranja
1.2.1. Obuka članova/članica radnih grupa za izradu standarda zanimanja u skladu sa akreditovanim programom	CSO/škole, predstavnici partnera	<ul style="list-style-type: none"> - Realizovane najmanje 3 obuke za nove članove/članice radnih grupa - U obuke uključeni sadržaji vezani za zelene i digitalne tehnologije, održivi razvoj, klimatske promjene i dr. - Obučeno najmanje 20 članova/članica radnih grupa za odabrane sektore 	I kvartal 2024. godine	III kvartal 2024. godine	22.325,00 eur	Budžet CSC
1.2.2. Završetak izrade standarda zanimanja započelih u 2023. godini	CSO/sektorske komisije, Savjet za kvalifikacije, PKCG, UPCG	<ul style="list-style-type: none"> - Završeni započeti standardi zanimanja, planirani Programom rada CSO za 2023. godinu (8 standarda) - U standarde zanimanja uključeni poslovi vezani za zelene i digitalne tehnologije, održivi razvoj, energetska efikasnost i dr. - Standardi zanimanja usvojeni na sjednicama Savjeta za kvalifikacije 	I kvartal 2024. godine	III kvartal 2024. godine		

1.2.3. Izrada novih ili revizija postojećih standarda zanimanja, u skladu sa usvojenim prioritetima po sektorima i godišnjim planom rada CSO	CSO/sektorske komisije, škole, Savjet za kvalifikacije, PKCG, UPCG	<ul style="list-style-type: none"> - Urađeno najmanje 30 novih standarda zanimanja - Revidirano 5 standarda zanimanja 	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine		
1.2.4. Obuka članova/članica radnih grupa za izradu standarda stručnih kvalifikacija i kvalifikacija nivoa obrazovanja	CSO	<ul style="list-style-type: none"> - Realizovane najmanje 3 obuke - Obučeno najmanje 20 članova/članica radnih grupa za odabrane sektore 	I kvartal 2024. godine	III kvartal 2024. godine	13.950,00 eur	Budžet CSO
1.2.5. Izrada standarda stručnih kvalifikacija i standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja	CSO/sektorske komisije, škole, Savjet za kvalifikacije, PKCG, UPCG	<ul style="list-style-type: none"> - Urađeno 8 standarda stručnih kvalifikacija u koje su uključeni poslovi vezani za zelene i digitalne tehnologije, održivi razvoj, energetske efikasnost i dr. - Urađena 3 standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja - Standardi stručnih kvalifikacija i kvalifikacija nivoa obrazovanja usvojeni na sjednicama Savjeta za kvalifikacije 	II kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine		
1.2.6. Izrada ispitnih kataloga za sticanje stručnih kvalifikacija	CSO	<ul style="list-style-type: none"> - Urađeno i usvojeno 10 ispitnih kataloga za sticanje stručnih kvalifikacija, u skladu sa utvrđenim prioritetima 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	2.100,00 eur	Budžet CSO

Mjera 1.3. Izrada fleksibilnih, modularizovanih i kreditno vrednovanih obrazovnih programa širokih profila, baziranih na ishodima učenja

Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.3.1. Priprema plana revizije urađenih obrazovnih programa, u skladu sa rezultatima evaluacije obrazovnih programa	CSO	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremljen plan revizije urađenih obrazovnih programa, u skladu sa rezultatima evaluacije obrazovnih programa 	II kvartal 2024. godine	III kvartal 2024. godine	5.000,00 eur	Budžet CSO
1.3.2. Obuka članova/članica radnih grupa za izradu novih modularizovanih obrazovnih programa	CSO	<ul style="list-style-type: none"> - Obučeni članovi/članice radnih grupa u skladu sa utvrđenim planom i rezultatima evaluacije obrazovnih programa - U obuke uključeni sadržaji vezani za zelene i digitalne tehnologije, održivi razvoj, klimatske promjene i dr. - U obuke uključeni sadržaji vezani za ključne kompetencije 	II kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
1.3.3. Izrada novih i osavremenjavanje postojećih obrazovnih programa, u skladu sa utvrđenim planom	CSO/škole, fakulteti, PKCG, UPCG, Odbor za stručno obrazovanje, NSO	<ul style="list-style-type: none"> - Urađeno i usvojeno 5 obrazovnih programa, u skladu sa preporukama i planom revizije - Obrazovni programi uključuju zelene i digitalne tehnologije, održivi razvoj, klimatske promjene i dr. i ključne kompetencije 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	15.600,00 eur	Budžet CSO

1.3.4. Obuka nastavnika/nastavnica za realizaciju modularizovanih obrazovnih programa	CSO/škole	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovano najmanje 5 obuka nastavnika/nastavnica stručnih modula koji realizuju nastavu po modularizovanim obrazovnim programima (planiranje nastave, provjeravanje i ocjenjivanje ishoda učenja i dr.) - U obuke uključeni sadržaji vezani za zelene i digitalne tehnologije, održivi razvoj, klimatske promjene i dr. - U obuke uključeni sadržaji vezani za ključne kompetencije - Obučeno najmanje 50 nastavnika/nastavnica iz 5 škola 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine i dalje	6.000,00 eur	Budžet CSO
1.3.5. Izrada modula slobodnih aktivnosti	CSO/MPNI, ZZŠ, Odbor za stručno obrazovanje, NSO	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremljeni moduli slobodnih aktivnosti sa različitim temama (nenasilno rješavanje konflikata, mladi i njihov identitet, pravilna ishrana, kako učiti, kako pomoći drugima, odnosi među polovima i dr.) - Moduli usvojeni na sjednicama Nacionalnog savjeta za obrazovanje 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

1.3.6. Obuka novih koordinatora/koordinatorke za praćenje realizacije modularizovanih obrazovnih programa i organizacija godišnjih sastanaka, po sektorima	CSO	<ul style="list-style-type: none"> - Održana obuka novih koordinatora/koordinatorke za praćenje realizacije modularizovanih obrazovnih programa - Održani godišnji sastanci koordinatora/koordinatorke za praćenje realizacije obrazovnih programa, po sektorima u okviru Teams-a 	IV kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Objedinjen iznos definisan u okviru aktivnosti 1.3.4.	Budžet CSO
1.3.7. Obuka/savjetovanje direktora/ca, pomoćnika/ca direktora, pedagoga, psihologa na različite teme, u skladu sa utvrđenim prioritetima i potrebama	CSO/ZZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - Održane obuke/savjetovanje direktora/ca, pomoćnika/ca direktora, pedagoga, psihologa, na različite teme u skladu sa prioritetima i potrebama (digitalne kompetencije, rodna ravnopravnost, liderska uloga, PISA, prevencija vršnjačkog nasilja, implementacija međupredmetnih tema i dr.) 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Objedinjen iznos definisan u okviru aktivnosti 1.3.4.	Budžet CSO
1.3.8. Savjetovanje nastavnika/nastavnica opšteobrazovnih predmeta za realizaciju modularizovanih obrazovnih programa	ZZŠ/CSO	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovana savjetovanja nastavnika/nastavnica opšteobrazovnih predmeta koji realizuju nastavu po modularizovanim obrazovnim programima 	IV kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Objedinjen iznos definisan u okviru aktivnosti 1.3.4.	Budžet CSO

		u najmanje 10 stručnih, mješovitih i umjetničkih škola - Osposobljeni nastavnici/nastavnice opšteobrazovnih predmeta koji realizuju obrazovne programe				
--	--	---	--	--	--	--

Mjera 1.4. Prilagođavanje obrazovnih programa i obrazovne ponude učenicima/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama

Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.4.1. Savjetodavna podrška školama u radu sa učenicima/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama	ZZŠ/CSO, škole, resursni centri	- Održani savjetodavni sastanci, obuke ili posjete školama u cilju pružanja podrške u planiranju individualizovane nastave i radu sa učenicima/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama, po potrebi	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
1.4.2. Priprema prilagođenih obrazovnih programa za učenike/učenice sa posebnim obrazovnim potrebama	CSO, ZZŠ/ škole, resursni centri	- Revidirana najmanje tri obrazovna programa sa prilagođenim izvođenjem i dodatnom stručnom pomoći - Pripremljena najmanje dva nova obrazovna programa	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

		za učenike/učenice sa posebnim obrazovnim potrebama				
1.4.3. Kontinuirano osposobljavanje nastavnika/nastavnica za rad u nastavi sa učenicima/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama na svim nivoima stručnog obrazovanja	CSO, ZZŠ/škole, resursni centri	- Najmanje 30 obučanih nastavnika/nastavnica za rad u nastavi sa učenicima/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Objedinjen iznos definisan u okviru aktivnosti 1.3.4.	Budžet CSO

Mjera 1.5. Sprovođenje aktivnosti karijernog vođenja i savjetovanja u školi						
Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.5.1. Organizovanje predavanja, radionica, okruglih stolova, medijskih nastupa i dr. o značaju karijernog vođenja i savjetovanja za učenike/učenice i roditelje	Škole/CSO, MPNI	- Školski timovi za karijernu orijentaciju organizovali najmanje po jednu promotivnu aktivnost učenicima/učenicama osnovnih i stručnih škola na kvartalnom nivou	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
1.5.2. Unapređenje kapaciteta školskih timova za karijernu orijentaciju	Škole/CSO, MPNI	- Održane obuke za školske timove za karijernu orijentaciju, prema akreditovanom programu, najmanje dvije godišnje	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

<p>1.5.3. Promovisanje obrazovne ponude stručnih škola i stručnog obrazovanja kao prvog izbora učenika/učenica</p>	<p>CSO, MPNI, škole, udruženja poslodavaca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stručne škole organizovale dane otvorenih vrata za učenike/učenice osnovnih škola - Stručne škole organizovale susrete učenika/učenica, roditelja i poslodavaca radi promocije preduzetništva i primjera dobre prakse - Timovi za karijerno vođenje i savjetovanje osnovnih i srednjih škola zajedno planirali i realizovali aktivnosti karijernog informisanja i savjetovanja 	<p>I kvartal 2024. godine</p>	<p>III kvartal 2024. godine</p>	<p>Redovne aktivnosti</p>	<p>-</p>
--	--	--	-------------------------------	---------------------------------	---------------------------	----------

OPERATIVNI CILJ 2:	Relevantno za pojedinca, tržište rada i društvo, dostupno i inovativno stručno obrazovanje		
Indikator učinka	Početno stanje	Stanje u 2021. godini	Stanje u 2024. godini
Indikator učinka 1: Udio učenika/učenica koji su praktično obrazovanje realizovali kod poslodavca (dualni oblik obrazovanja) i zaposlili se u periodu od šest mjeseci nakon završetka obrazovanja	Nije u funkciji	- 55% učenika/učenica koji su se obrazovali u dualnom obliku obrazovanja zaposlilo se u periodu od šest mjeseci nakon završetka obrazovanja	- 75% učenika/učenica koji su se obrazovali u dualnom obliku obrazovanja zaposlilo se u periodu od šest mjeseci nakon završetka obrazovanja
Indikator učinka 2: Nastavnici/nastavnice praktične nastave, organizatori/organizatorke praktičnog obrazovanja i instruktori/instruktorke praktičnog obrazovanja osposobljeni za sprovođenje mehanizama obezbjeđenja kvaliteta praktičnog obrazovanja kod poslodavca	Nije u funkciji	- 150 nastavnika/nastavnica praktične nastave, organizatora/organizatorke praktičnog obrazovanja i instruktora/instruktorke praktičnog obrazovanja osposobljeno, u skladu sa odgovarajućim programom	- 80% instruktora/instruktorke praktičnog obrazovanja osposobljeno, u skladu sa odgovarajućim programom i svi nastavnici/nastavnice praktične nastave i organizatori/organizatorke praktičnog obrazovanja
Indikator učinka 3: Nastavnici/nastavnice osposobljeni za primjenu savremenih metoda nastave i učenja, sa unaprijeđenim digitalnim kompetencijama	Nije u funkciji	- 1.000 nastavnika/nastavnica osposobljeno za realizaciju obrazovnih programa, baziranih na ključnim kompetencijama, sa posebnim akcentom na digitalnu pismenost	- 2.000 nastavnika/nastavnica osposobljeno za realizaciju obrazovnih programa, baziranih na ključnim kompetencijama, sa posebnim akcentom na digitalnu pismenost

Mjera 2.1. Učenje na radnom mjestu, uz rad						
Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1.1. Organizovanje, po sektorima, stručnih rasprava radi sagledavanja stanja i otvorenih pitanja u organizaciji i realizaciji praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku	Škole/CSO	- U svim školama organizovani sastanci sa poslodavcima - Identifikovana otvorena pitanja	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	1.000,00 eur	Budžet CSO
2.1.2. Promocija povezivanja škola i preduzeća i uključivanja poslodavaca u realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca	Škole, CSO, MPNI, PKCG, UPCG	- Broj učenika/učenica kod poslodavaca - Broj poslodavaca koji su uključeni u obrazovanje učenika/učenica	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	2.000,00 eur	Budžet CSO
2.1.3. Sprovođenje istraživanja o dualnom obrazovanju kod poslodavaca, učenika/učenica, škola i udruženja poslodavaca	MPNI, CSO/škole, PKCG, UPCG	- Sprovedeno istraživanje o dualnom obrazovanju kod poslodavaca, učenika/učenica, roditelja, škola i udruženja poslodavaca za školsku 2023/2024. godinu	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	1.000,00 eur	Budžet MPNI
2.1.4. Organizovanje stručnog skupa povodom rezultata istraživanja o dualnom obrazovanju i prezentovanje izvještaja o rezultatima	MPNI, CSO/škole, PKCG, UPCG	- Organizovan stručni skup	IV kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	500,00 eur	Budžet MPNI

2.1.5. Pilotiranje Vodiča za organizaciju i realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca u školskom i dualnom obliku	CSO/škole	- Prikupljene povratne informacije od stručnih škola sa preporukama za unapređenje Vodiča	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
2.1.6. Verifikacija novih poslodavaca kod kojih se realizuje praktično obrazovanje za sve oblike praktičnog obrazovanja kod poslodavca	CSO/škole	- Proširene baze podataka o poslodavcima: a) školski i dualni oblik - škole b) dualni oblik - CSO	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
2.1.7. Obezbeđivanje naknada za učenike/učenice u dualnom obrazovanju	MPNI	- Obezbiđene naknade za učenike/učenice I i II razreda dualnog oblika obrazovanja koji se obrazuju po programima u trogodišnjem trajanju	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	500.000,00 eur	Budžet MPNI

Mjera 2.2. Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/nastavnica u stručnom obrazovanju						
Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.2.1. Organizacija obuka za nastavnike/nastavnice u skladu sa katalogima programa stručnog usavršavanja nastavnika/nastavnica	CSO/škole	- Broj obuka za nastavnike/nastavnice	II kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	6.000,00 eur	Budžet CSO
2.2.2. Sprovođenje aktivnosti kontinuiranog profesionalnog razvoja nastavnika/nastavnica (KPR) na nivou škole u skladu sa godišnjim planovima rada škola	CSO/škole	- Broj škola koje su realizovale minimum 70% aktivnosti predviđenih planom profesionalnog razvoja na nivou škole	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
2.2.3. Osposobljavanje nastavnika/nastavnica za korišćenje digitalnih obrazovnih sadržaja u nastavi	MPNI, ZUNS, ZZŠ, CSO/škole	- Organizovane radionice na nivou minimum 10 škola	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	5.000,00 eur	Budžet MPNI
2.2.4. Izrada online programa obuke za nastavnike/nastavnice stručnih predmeta na temu Izrada materijala za digitalno učenje	CSO, MPNI, ZZŠ	- Izrađen i pilotiran modul obuke u školama na sjeveru koje su uključene u projekat	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	15.000,00 eur	MOR
2.2.5. Izrada online programa obuke za nastavnike/nastavnice stručnih predmeta na temu Vještine za zapošljavanje	CSO, MPNI, ZZŠ, UPCG	- Izrađen i pilotiran modul obuke u školama na sjeveru koje su uključene u projekat	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	20.000,00 eur	MOR

Mjera 2.3. Obezbjedenje i unapređenje sistema osiguranja kvaliteta u stručnom obrazovanju na nacionalnom nivou i nivou škola, u skladu sa EQAVET

Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.3.1. Priprema i realizacija godišnjeg plana eksternog vrednovanja rada ustanova i sistema osiguranja kvaliteta od strane eksternih nadzornih tijela	CSO, ZZŠ/škole	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremljen godišnji plan eksternog vrednovanja rada ustanova - Realizovane aktivnosti eksternog utvrđivanja, najmanje 5 škola na godišnjem nivou - Pripremljeni odgovarajući izvještaji i preporuke - Objavljeni izvještaji o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada na sajtu CSO i ustanova 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	15.100,00 eur	Budžet CSO
2.3.2. Sprovođenje interne evaluacije u školama	Škole/CSO	<ul style="list-style-type: none"> - Najmanje 50% škola u 2024. godini sprovodi internu evaluaciju 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine		
2.3.3. Praćenje realizacije ispita na završetku obrazovnih programa trogodišnjeg i četvorogodišnjeg stručnog obrazovanja	CSO/ICCG, škole, PKCG, UPCG	<ul style="list-style-type: none"> - Praćenje realizacije ispita u skladu sa odgovarajućim metodološkim dokumentom za praćenje rezultata završnog i internog stručnog ispita - Sprovođenje analize rezultata eksternog 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

		<p>stručnog ispita i rezultata na kraju nastavne godine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema izvještaja i preporuka - Po potrebi, unaprijeđene procedure ispita na završetku pojedinih nivoa obrazovanja - U skladu sa rezultatima analize, razvoj preporuka za unapređenje kvaliteta vrednovanja postignuća učenika/učenica 				
2.3.4. Sprovođenje analize izostajanja učenika/učenica sa nastave i izrečenih vaspitnih mjera u školskoj 2023/2024. godini i priprema preporuka	CSO/MPNI, škole	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovedena analiza i pripremljene preporuke školama radi sprovođenja preventivnih mjera radi predupređenja napuštanja obrazovanja i osipanja učenika/učenica - Smanjen broj izostanaka i izrečenih vaspitnih mjera za najmanje 10% po školi 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
2.3.5. Evaluacija realizacije i efekata modularizovanih obrazovnih programa	CSO/ZZŠ, ICCG, škole	<ul style="list-style-type: none"> - Kreirana metodologija istraživanja: Evaluacija modularizovanih obrazovnih programa - Kreirani upitnici (za nastavnike/nastavnice i za direktore/direktorice i stručne službe) - Kreiran II dio istraživanja upotrebom kvalitativne metodologije na 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

		regionalnom principu kroz fokus grupe				
2.3.6. Priprema i organizacija plana takmičenja učenika/učenica po stručnim oblastima	CSO/škole, ICCG, ZZŠ, PKCG, UPCG	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremljen plan takmičenja po oblastima - Organizovana takmičenja, najmanje iz tri oblasti 	II kvartal 2024. godine	III kvartal 2024. godine	28.154,00 eur	Budžet CSO

OPERATIVNI CILJ 3:		Sveobuhvatno i efektivno stručno obrazovanje, sa upravljanjem i finansiranjem koje podstiče izvrsnost i efikasnost		
Indikator učinka	Početno stanje	- Stanje u 2021. godini	- Stanje u 2024. godini	
Indikator učinka 1: Definisana podjela odgovornosti između partnera u upravljanju i finansiranju stručnog obrazovanja	Nije u funkciji	- Partneri učestvuju u finansiranju stručnog obrazovanja (kroz fond za podršku dualnom obliku obrazovanja ili na drugi način)	- Poslodavci učestvuju u finansiranju učenika/učenica drugog i trećeg razreda koji su u dualnom obliku obrazovanja ¹	
Indikator učinka 2: Upisna politika usaglašena sa potrebama tržišta rada	19% učenika /učenica se obrazuje po obrazovnim programima u trogodišnjem trajanju u odnosu na ukupan broj učenika /učenica u stručnom obrazovanju	- Procenat učenika/učenica koji se obrazuju po obrazovnim programima u trogodišnjem trajanju je najmanje 22% u odnosu na ukupan broj učenika/učenica u stručnom obrazovanju	- Procenat učenika/učenica koji se obrazuju po obrazovnim programima u trogodišnjem trajanju je najmanje 25% u odnosu na ukupan broj učenika/učenica u stručnom obrazovanju	

¹ Sada poslodavci obezbjeđuju naknade za učenike/učenice trećeg razreda koji se obrazuju u dualnom obliku obrazovanja.

Mjera 3.1. Učešće socijalnih i drugih partnera u definisanju politika, planiranju, sprovođenju, nadzoru i vrednovanju stručnog obrazovanja

Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.1.1. Promovisanje pozitivnih primjera učešća socijalnih partnera u definisanju politike i planiranju, realizaciji, praćenju i vrednovanju stručnog obrazovanja	PKCG, UPCG/škole	<ul style="list-style-type: none"> - Ojačana partnerstva i saradnja između poslodavaca i njihovih udruženja i obrazovnih ustanova u stručnom obrazovanju 	II kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
3.1.2. Sagledavanje mogućnosti i uslova za pretvaranje stručnih škola u regionalne centre izvrsnosti za pojedine stručne oblasti	MPNI, CSO/škole	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza mreže škola koje realizuju programe stručnog obrazovanja u istoj stručnoj oblasti - Analiza materijalnih uslova (stanja sa opremom u školskim radionicama) u školama koje realizuju obrazovne programe iz iste stručne oblasti - Razmatranje mogućnosti stvaranja mreža ili zajedničkih ulaganja škola i/ili preduzeća za upotrebu opreme i tehnologije radi obezbjeđenja njenog efikasnog korišćenja 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	2.000,00 eur	Budžet MPNI

3.1.3. Priprema za pilotiranje unaprijeđenog modela finansiranja stručnog obrazovanja	MPNI, CSO/škole	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza sistema finansiranja stručnog obrazovanja u zemljama EU (najmanje dvije) - Analiza troškova finansiranja obrazovnih programa stručnog obrazovanja - Stvaranje uslova da poslodavci obezbjeđuju naknade učenicima/učenicama u dualnom obliku obrazovanja 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	1.800,00 eur	Budžet MPNI
3.1.4. Obezbeđivanje uslova za uspostavljanje sistema podsticaja za preduzeća koja učestvuju u realizaciji praktičnog obrazovanja i zapošljavaju učenike/učenicice nakon završetka obrazovanja	MPNI, PKCG/udruženja poslodavaca, lokalne zajednice, škole	<ul style="list-style-type: none"> - Formiran Fond za podršku dualnom obrazovanju - Utvrđene aktivnosti podrške i ciljne grupe - Obezbijedena sredstva za rad Fonda - Razvijen model finansijskih podsticaja za poslodavce kod kojih se realizuje praktično obrazovanje 	III kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	2.200,00 eur	Budžet MPNI

Mjera 3.2. Unapređenje politike upisa učenika/učenica u srednje škole

Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.2.1. Analiza stanja na tržištu rada sa aspekta ponude, tražnje i zapošljavanja	MPNI/ZZZCG	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremljena analiza ponude, tražnje i zapošljavanja u opštinama u Crnoj Gori po zanimanjima (u 2023. godini) - Date preporuke sektoru obrazovanja 	II kvartal 2024. godine	II kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
3.2.2. Analiza upisa učenika/učenica u stručno obrazovanje	MPNI, CSO, škole	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremljena analiza upisa učenika/učenica u prvi razred srednje škole za prethodne dvije školske godine - Date preporuke za upis učenika/učenica u srednje škole 	IV kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

Mjera 3.3. Unapređenje međunarodne saradnje u oblasti stručnog obrazovanja						
Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.3.1. Koordinacija aktivnosti na nacionalnom nivou i objedinjavanje podataka o aktivnostima međunarodnih organizacija koje podržavaju razvoj stručnog obrazovanja	MPNI/CSO, škole, ZZŠ, ICCG	- Baza podataka o međunarodnim organizacijama i oblastima djelovanja formirana i kontinuirano se ažurira	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
3.3.2. Izrada standarda kvalifikacija u saradnji regionalnih službi za razvoj stručnog obrazovanja	CSO/PKCG, UPCG, škole	- Urađen najmanje jedan standard kvalifikacije koji je usklađen na regionalnom nivou sa najmanje dvije zemlje	I kvartal 2024. godine	III kvartal 2024. godine	500,00 eur	ERI SEE
3.3.3. Podrška mobilnosti učenika/učenica i nastavnika/nastavnica stručnih škola, prema odgovarajućem programu	MPNI/CSO, škole	- Promocija razmjene nastavnika/nastavnica i učenika/učenica kroz programe međunarodne razmjene - Organizovana razmjena učenika/učenica i nastavnika/nastavnica, najmanje 25 učenika/učenica i najmanje 10 nastavnika/nastavnica u školama regiona ili Evrope	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	n/a	CTM GVET BRIDGE

		u cilju mobilnosti prema odgovarajućem programu				
3.3.4. Organizovanje učešća škola na međunarodnim sajmovima obrazovanja	CSO, škole	- Organizovano učešće najmanje na jednom međunarodnom sajmu obrazovanja	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	8.500,00 eur	Budžet CSO
3.3.5. Organizovanje međunarodnih konferencija iz oblasti stručnog obrazovanja	MPNI, CSO, škole	- Broj organizovanih konferencija, broj učesnika/učesnica	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	3.000,00 eur	Budžet MPNI

Mjera 3.4. Unapređenje kompetencija rukovodnog kadra u školama						
Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.4.1. Utvrđivanje potreba i dostupnosti osposobljavanja za rukovodni kadar u školama	CSO/ZZŠ, Unija direktora, škole	- Utvrđene potrebe za stručnim usavršavanjem - Pripremljen plan stručnog usavršavanja rukovodnog kadra u školama za 2024. godinu	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-
3.4.2. Organizacija obuka rukovodnog kadra u školama od strane nadležnih institucija, u skladu sa utvrđenim prioritetima i potrebama	ZZŠ, CSO/škole	- Realizovani programi osposobljavanja u skladu sa prioritetima i godišnjim planom	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	Redovne aktivnosti	-

Mjera 3.5. Unapređenje infrastrukturnih i materijalno-tehničkih uslova u školama						
Naziv aktivnosti	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.5.1. Rekonstrukcija 9 objekata srednjih škola	MPNI/škole	- Rekonstruisano ili u fazi rekonstrukcije 9 objekata srednjih škola na teritoriji Crne Gore	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	EIB: 2.092.065,00 eur WBIF: 942.435,00 eur Budžet: 2.915.500,00 eur	EIB WBIF Budžet
3.5.2. Opremanje kabineta, laboratorija i školskih radionica nedostajućom opremom	MPNI/škole	- Pripremljena specifikacija opreme za pojedine škole i odgovarajuće oblasti	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	EIB: 1.638.000,00 eur Budžet: 962.000,00 eur	EIB Budžet MPNI
3.5.3. Nabavka namještaja za srednje škole	MPNI/škole	- Opremljene škole	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	EIB: 374.220,00 eur Budžet: 219.780,00 eur	EIB Budžet MPNI

3.5.4. Nabavka računarske opreme i softverske infrastrukture	MPNI/škole	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremljena specifikacija opreme - Opremanje škola 	I kvartal 2024. godine	IV kvartal 2024. godine	EIB: 958.828,00 eur WBIF: 456.585,00 eur Budžet: 106.536,00 eur	EIB WBIF Budžet MPNI
--	------------	--	------------------------------	-------------------------------	---	---------------------------------------

IV - FINANSIJSKI OKVIR

U tabeli Finansijski okvir dat je finansijski okvir sredstava potrebnih za realizaciju aktivnosti po operativnim ciljevima i izvorima finansiranja.

Operativni cilj	Budžet CG	ERI SEE	EIB	WBIF	MOR	Ukupno po operativnim ciljevima
1. Stručno obrazovanje koje omogućava vještine, kompetencije i kvalifikacije za zapošljivost, cjeloživotno učenje, inkluzivnost, lični razvoj i aktivno građanstvo pojedinaca	79.975,00 €					79.975,00 €
2. Relevantno za pojedinca, tržište rada i društvo, dostupno i inovativno stručno obrazovanje	558.754,00 €				35.000,00 €	593.754,00 €
3. Sveobuhvatno i efektivno stručno obrazovanje, sa upravljanjem i finansiranjem koje podstiče izvrsnost i efikasnost	4.221.316,00 €	500,00 €	5.063.113,00 €	1.399.020,00 €		10.683.949,00 €
Ukupno po izvorima finansiranja	4.860.045,00 €	500,00 €	5.063.113,00 €	1.399.020,00 €	35.000,00 €	11.357.678,00 €